

Ruth Meyer/Jonas Qvarfordt

Kommunstyrelsen

Uppdrag att utreda genomförande av Agenda 2030 i Danderyds kommun

Ärende

Kommunledningskontoret framlägger ett förslag att påbörja arbetet med att ta fram ett förhållningssätt och hantering för Danderyds kommun till de globala hållbarhetsmålen, Agenda 2030 samt att ansöka om att delta i kommunikations- och utbildningsprojektet, Glokala Sverige.

FN:s medlemsstater antog i september 2015 Agenda 2030 för en hållbar utveckling. Agendan beskriver hållbar utveckling och de globala utmaningarna som en sammanhållen målstruktur som förenar ett stort antal perspektiv och enskilda frågor. Kommunen är mycket viktig för genomförande av de globala målen. Danderyds kommuns samlade åtagande är omfattande och diversifierat med många naturliga beröringspunkter gällande frågor som rör ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Majoriteten av Sveriges kommuner har redan skapat förhållningssätt gentemot Agenda 2030, exempelvis genom strategiska styrdokument.

Danderyds kommun ligger i framkant med miljö- och klimatarbetet och har en etablerad struktur för genomförande och uppföljning. Kommunen bedriver även ett framgångsrikt arbete inom den sociala och ekonomiska dimensionen av hållbarhet. Dock är det samlade arbetet inte avstämt gentemot de globala målen och en samlad bild saknas.

I arbetet med att skapa ett förhållningssätt finns stöd att tillgå i form av nyutkommen SiS-standard, *Vägledning för genomförande av FNs Agenda 2030*. Stöd kring kommunikation- och utbildning finns i det kostnadsfria projektet Glokala Sverige, där redan 163 kommuner är engagerade.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen ger kommunledningskontoret i uppdrag att utreda genomförande av Agenda 2030 i Danderyds kommun. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast under kvartal 2, 2022.

Ruth Meyer/Jonas Qvarfordt

2. Kommunstyrelsen ger kommunledningskontoret i uppdrag att ansöka om deltagande i kommunikationsprojektet Glokala Sverige.

Bakgrund

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling är en vision om att alla människor ska kunna leva väl på en planet med begränsade resurser. Begreppet hållbar utveckling knyter ihop hållbarheten i ekosystemen, och de så kallade planetära gränserna, med de sociala och ekonomiska utmaningar mänskligheten står inför.

Målsättningen innefattar ett idealt läge för samhället där levnadsvillkor och resursanvändning möter mänskliga behov utan att äventyra hållbarheten i ekosystem och miljön, så att även framtida generationer kan få sina behov tillgodosedda.

Agenda 2030

Agenda 2030 för en hållbar utveckling antogs av FN:s medlemsstater i september 2015. Agendan syftar till att nå en långsiktig hållbar utveckling och gäller för såväl inom som mellan nationer. En grundläggande utgångspunkt är att arbetet ska utgå ifrån nationellt etablerade mål, strategier, styrning- och uppföljningsprocesser. Agenda 2030 understryker att de globala målen är ”integrerade och odelbara” vilket innebär att inget mål kan uppnås på bekostnad av ett annat. Agendan balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Riksdagen har beslutat om ett mål som lyder att Sverige ska genomföra Agenda 2030 för en ekonomisk, social och miljömässig hållbar utveckling genom en samstämmig politik nationellt och internationellt. Genomförandet ska präglas av agendans princip att ingen ska lämnas utanför.

Kommunen är viktig för genomförande av de globala målen. Enligt OECD är uppfyllandet av drygt 60 % av delmålen i Agenda 2030 beroende av genomförandet på lokal och regional nivå. Kommunens samlade åtagande är omfattande och diversifierat med många naturliga beröringspunkter gällande frågor som rör ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Kommunerna har enligt lag ett ansvar för flera viktiga samhällsfunktioner och är arbetsgivare för ett stort antal medarbetare. Det innebär att kommunen är en nyckelaktör i ett framgångsrikt genomförande av Agenda 2030.

Mer information om Agenda 2030 finns här: www.globalamalen.se

Glokala Sverige

Glokala Sverige är ett kommunikations- och utbildningsprojekt med syfte att stärka kunskap om och engagemang för Agenda 2030 bland politiker och

Ruth Meyer/Jonas Qvarfordt

tjänstepersoner i kommuner och regioner. Projektet är ett samarbete mellan Svenska FN-förbundet, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Internationellt centrum för lokal demokrati (ICLD) och finansieras av Sida.

Mer än hälften (163) av Sveriges kommuner och nästan alla regionerna (18) deltar idag i Glokala Sverige. Projektet erbjuder; utbildning om Agenda 2030 på plats, kommunikationsmaterial, metodstöd och forum för nätverkande och erfarenhetsutbyte. Projektet är kostnadsfritt, kommunen står dock för praktiska arrangemang i samband med utbildning och arbetstid för medarbetarna. För att delta ska ambitionen att arbeta med Agenda 2030 och medverka i Glokala Sverige vara förankrad såväl politiskt som i organisationen. Sista dag för ansökan för år 2022 är 22 november 2021. Kommen har fått anstånd med att göra ansökan till 7 december 2021. Mer information om Glokala Sverige finns här: <https://fn.se/glokalasverige/>

Kommunledningskontorets utredning

Pågående arbete

I samband med framtagande av Miljö- och klimatprogram (MKP) för Danderyds kommun framkom att kommunen inte arbetar aktivt gentemot de globala målen. Efter antagandet av programmet fick miljösamordnare och energi- och klimatstrateg till uppgift att ta fram ett förslag till arbetssätt för hur kommunorganisationen kan förhålla sig till Agenda 2030.

Ett upplägg med tre delar föreslogs och godkändes i tjänstemannaledningen:

- Informera om vad Agenda 2030 är.
- Kartlägga hur vi redan jobbar med Agenda 2030 och vad vi behöver förstärka.
- Implementera resultat i ordinarie verksamhet.

Under våren 2021 bildades en arbetsgrupp med representanter tvärs genom organisationen för att täcka upp den sociala, ekonomiska- och miljömässiga aspekten av hållbarhet. Målsättningen är att arbetet sker systematiskt och på en nivå så att personalresurser används så effektivt som möjligt. Under hösten pågår arbete med kartläggning av nuläge, exempelvis hur de globala målen täcks in av nämndernas uppdrag, kommunens styrdokument samt en informationsinsats på interna och externa webbsidor. I detta arbete är intentionen även att ingå och informera om Glokala Sverige.

Kommunledningskontorets yttrande

Medvetenhet kring hållbarhetsfrågor blir allt tydligare i samhället och hållbarhetsfrågorna driver lönsamheten hos många företag – genom kostnadsbesparingar, riskminimering, samt stärkt varumärke och attraktiv arbetsgivare. På motsvarande sätt har en kommun stora möjligheter att få

Ruth Meyer/Jonas Qvarfordt

utväxling genom ett strukturerat hållbarhetsarbete som ger mervärde för medborgare och kommunorganisationen.

Det arbete som är påbörjat inom Agenda 2030 inom ramen för det miljöstrategiska arbetet genomförs så resurseffektivt som möjligt och projektleds av miljösamordnare och energi- och klimatstrateg med stöd av en liten effektiv arbetsgrupp. Under arbetets gång visar omvärldsbevakning tydligt att majoriteten av kommunerna har valt att ha en politisk förankring i Agenda 2030-arbetet.

Vikten av politisk förankring stärks ytterligare genom standard SS 854000:2021 *Styrning och ledning för hållbar utveckling i kommuner och regioner – Vägledning för genomförandet av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling* som utkom i september 2021 av Svenska Institutet för Standarder (SiS). I standarden under kap 4.2 Beslut om Agenda 2030 framgår att ”*Det politiska ledarskapet och engagemanget är centralt för genomförandet av Agenda 2030*”.

Kommunen är viktig för genomförande av de globala målen. Vilket tydliggörs av OECD rapport som visar att uppfyllandet av drygt 60 % av delmålen i Agenda 2030 är beroende av genomförandet på lokal och regional nivå.

Kommunledningskontoret förordar att ett förhållningssätt och hantering för Danderyds kommun till de globala hållbarhetsmålen tas fram samt att ansöka om att delta i kommunikations- och utbildningsprojektet, Glokala Sverige.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Nedlagd tid för arbetsgrupp samt utbildning i Agenda 2030 för medarbetare bedöms rymmas inom befintlig budget.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Uppdrag att utreda genomförande av Agenda 2030 i Danderyds kommun